

Κεφάλαιο 17: Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Η Γ' Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας εξέλεξε ως Κυβερνήτη της Ελλάδας τον **Ιωάννη Καποδίστρια**.

Φτάνει στο Ναύπλιο το 1828 σε μια περίοδο που η χώρα βρισκόταν σε πολύ άσχημη οικονομική κατάσταση, χωρίς οργανωμένη διοίκηση με εξαθλιωμένους κατοίκους.

Ενέργειες Ι. Καποδίστρια για την οργάνωση της οικονομίας και τη διοίκησης

- Συγκέντρωσε όλες τις εξουσίες στο πρόσωπο του αναβάλλοντας για δύο χρόνια τη σύγκληση της Δ' Εθνοσυνέλευσης.
- Ίδρυσε Εθνική Τράπεζα.
- Έκοψε *νομίσματα (φοίνικας)* που αντικατέστησαν τα τουρκικά γρόσια.
- Στήριξε τη γεωργία ιδρύοντας Γεωργική Σχολή στην Τύρινα, εισάγοντας την καλλιέργεια της πατάτας και προωθώντας την παραγωγή του μεταξιού.
- Φρόντισε για την ανάπτυξη του εμπορίου και της ναυτιλίας και την οργάνωση τακτικού στρατού.

Προσπάθεια Ι. Καποδίστρια για την οργάνωση της εκπαίδευσης

Δόθηκε βαρύτητα στη βασική εκπαίδευση των Ελλήνων. Έτσι:

- Αρμόδια Επιτροπή ανέλαβε τη σύνταξη βιβλίων και τη δημιουργία αλληλοδιδασκτικών σχολείων, στα οποία οι καλύτεροι μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων μάθαιναν στους μικρότερους με τη βοήθεια του δασκάλου γραφή και ανάγνωση.
- Ίδρύθηκε επίσης το πρώτο ελληνικό Γυμνάσιο

Στόχοι και ενέργειες Ι. Καποδίστρια στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής

Α) Στόχοι:

- Κατοχύρωση όσο το δυνατόν περισσότερων εδαφών στο ελληνικό κράτος
- Απόκτηση ανεξαρτησίας του ελληνικού κράτους

Β) Ενέργειες:

- Συνέχισε τις διαπραγματεύσεις με τις Μεγάλες Δυνάμεις.
- Προσπάθησε να κρατά επαναστατημένη την Κρήτη και τη Στερεά Ελλάδα, προκειμένου οι περιοχές αυτές να συμπεριληφθούν στο νέο κράτος.

Η τελευταία μάχη της Επανάστασης

Στην Πέτρα της Βοιωτίας τον Σεπτέμβριο του 1829, οι εξεγερμένοι Έλληνες με επικεφαλής τον Δημήτριο Υψηλάντη νίκησαν τους Τούρκους και τους ανάγκασαν να συνθηκολογήσουν. Μετά τη

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 16-18 Γ' ΕΝΟΤΗΤΑΣ

σημαντική αυτή νίκη, η Λειβαδιά και ουσιαστικά ολόκληρη η Στερεά Ελλάδα παραδόθηκε στους επαναστάτες.

Το τέλος του Καποδίστρια

Η συγκεντρωτική διακυβέρνηση του Καποδίστρια και η σύγκρουσή του με πολλά τοπικά συμφέροντα προκάλεσαν τη δυσaréσκεια πολιτικών ομάδων, που αντέδρασαν στην πολιτική του. Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1831 ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο, με αποτέλεσμα στη χώρα να επικρατήσει αναρχία.

Κεφάλαιο 18: Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Μετά την παράδοση της Ακρόπολης στους Τούρκους (Μάιος 1827) ολοκληρώθηκε η τουρκική κυριαρχία στη Στερεά Ελλάδα.

Στην Πελοπόννησο, όπου παρέλυσε κάθε αντίσταση στην Ηλεία, ερημώθηκε η Μεσσηνία και καταστράφηκε εντελώς η Τριπολιτσά.

Μετά τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου (Οκτώβριος 1827) αναζωπυρώθηκε η Επανάσταση:

α) Ο Γάλλος συνταγματάρχης Κάρολος Φαβιέρος με τακτικό στρατό αποβιβάστηκε στη Χίο.

β) Δυνάμωσε η επαναστατική δραστηριότητα στην Κρήτη

γ) Πόλεις και χωριά της Στερεάς Ελλάδας, όπως η Θήβα, η Λιβαδιά, η Άμφισσα, το Καρπενήσι ακόμη και το ίδιο το Μεσολόγγι, απελευθερώθηκαν από τον Δημήτριο Υψηλάντη, τον Κίτσο Τζαβέλα και άλλους οπλαρχηγούς.

Οι νίκες του ελληνικού στρατού καθώς και η προσπάθεια του Καποδίστρια να μη δυσανεστήσει καμιά από τις Μεγάλες Δυνάμεις, βοήθησαν στη διεύρυνση των συνόρων του ελληνικού κράτους.

Η Υψηλή Πύλη, από την πλευρά της, κρατούσε *αδιάλλακτη* στάση απορρίπτοντας κάθε συζήτηση για *αυτονομία* ή *ανεξαρτησία* της Ελλάδας. Ωστόσο, η ήττα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στον Ρωσοτουρκικό Πόλεμο του 1828-1829 ανάγκασε τον Σουλτάνο να δεχτεί να αρχίσουν διαπραγματεύσεις.

Έτσι, τον Φεβρουάριο του 1830 υπογράφηκε στο Λονδίνο από τις τρεις συμμαχικές Δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) η πολιτική ανεξαρτησία της Ελλάδας, με τα σύνορά της στη γραμμή **Αχελώου – Σπερχειού ποταμού**. Δυο χρόνια αργότερα, το 1832, τα σύνορα του ελληνικού κράτους διευρύνθηκαν στη γραμμή **Αμβρακικού κόλπου – Παγασητικού κόλπου**. Τα νέα σύνορα αναγνωρίστηκαν και από την Υψηλή Πύλη.